

ODNA OBRAVNAVA PROTI NACIJEM JE V TEKU

Nuernberg, Nemčija, 20. nov. — Dvajset pajašev Hitlerja je stalo danes pred sodnim stolom zavezniških sodišč. So morali obtožnico, ki jih obtožuje vojnih zločinov, najmanj 10,000,000 Evropejcev, požigov in gre za njih življenje, ker če bodo spoznali krivim pred sodno komisijo vsed teh zločinov, bo še smrt na vešalih premila kazen zanje.

ne pusle naprej nim čelam, da bi vile vsaj

Nuernberg, Perzija. — Perzijske čete, ki so bile poslale v provinco Azar, so bile ustavljene od ruske vojske pri Kavzinu in poslale v Teheran. Če poslala proti reberni bataljone vojske in če so bile čete 100 milj od glavnega mesta, so zaprli pot.

Četki zatrjujejo, da niso vesti, ki trdijo, da so poročili perzijske rebele.

posekal vse v letalstvu

Washington. — Včeraj ob popoldne je pristal na letališču B-29, ki je prišel iz letalstva z otoka Guam, razložen v 5 minutah. To je bil prvi let brez prijetnosti. Dosedanji rekord je bil 7,158 milj nekega letala z Anglije do Amerike pred 7 leti.

Četki pripoveduje, da je od letalstva samo s trepeti, da so varčevali z letali.

TUKAJ DOBRO. ZATO SE
TUKAJ PRILIKI SPOMNI-
MO NA BEGUNCE

pa tista nemška vla-
ma Grese, ki je tr-
jetnike v taboriščih
v Osvietim. No, po-
čakaj. Angle-
jevala sodnija jo je oni
za zlob!

Prvi Zahvalni dan po svetovni moriji. . .

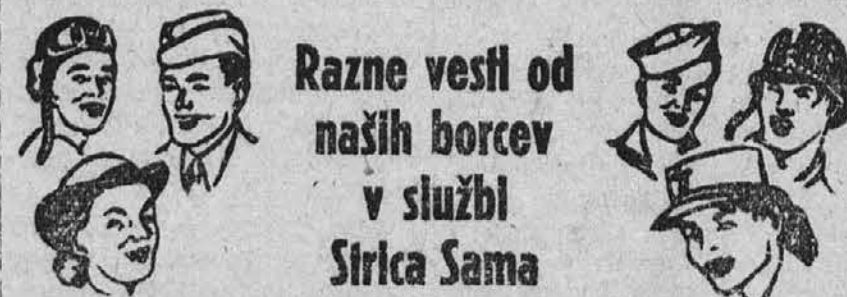

Kadar v Ameriki omenimo Zahvalni dan, imamo v mislih s tem purane in druge dobrote, ki pridejo takrat na mizo pri vsaki družini, ki količkaj premore. To je bilo tako, odkar pomnimo. In tako bo gotovo tudi letos.

Toda pozabiti ne bi smeli, da bi letos ne bilo tega brezskrbnega in veselega dne, če bi ne bilo naših borcev, ki so nam priborili zmago, da zdaj svobodni in v demokraciji lahko sedemo k polni mizi. Na tisoče jih je, ki so to našo svobodo odkupili s svojim najdražjim — s svojim življenjem.

Zato na ta Zahvalni dan ne bo prav,

če bomo samo veselili in zadovoljni, ampak bomo obenem tudi hvaležni. Predvsem hvaležni Onemu, ki čuje nad nami. Ob tem Zahvalnem dnevu sklenimo, da bomo varovali in ohranili ta Mir, za katerega so dali življenje naši fantje. Njih svetla zvezda naj nam kaže pot k miru, da tak fantek, ki ga vidite na gornji sliki, ki je tako vedrih in brezskrbnih lic, pričakuje lahko brez skrbi mladeniških let, da ne bo nikdar doživel vojnih strahot, trpljenja in obupa, kakor so morali to doživeti milijoni mladeničev po tem svetu.

Razne vesti od naših borcev v službi Sirica Sama

T/Sgt. Bill Tofant, bivši detektiv pri clevelandski policiji, ki je kot dijak urejeval tudi našo angleško stran, je po 42 mesecih vojaške službe zopet doma s častnim odpustom v žepu. Služil je pri vojaški tajni policiji, kjer je doživel mnogo zanimivega. Bil je pri zavzetju Berchtesgadena, Hitlerjevega bivališča na Bavarskem, kjer je pomagal ujeti mnogo visokih nacistov. Od tam je s svojim škadrom napravljal pohoje na skrišvališča nemških kriminalcev in jih mnogo dobil v roke ter jih izročil vojaški oblasti. Tako je naš Bill prijel dr. Roberta Leya, voditeja nemškega delavstva, Julija Streicherja, notoričnega preganjalec Židov in generala Kostringa, ki ga je ujel v Avstriji na begu pred Rusi.

Mr. Tofant pravi, kako so ujeti nacisti ovajali drug drugega ter Amerikancem izdajali bivališča svojih tovarišev. Bill je imel tudi nalogo, da je zasliševal Hitlerjevo sestro Paulo Wolf in njegovega šoferja Ericha Kempke, ki je pripovedoval, kako sta se ustrelila Hitler in njegova žena Eva Braun. Mr. Tofant pravi, da je iz šoferja Johna Martina iz Van Nuys, Cal. jeve izjave prav, da je Hitler ter Mr. in Mrs. John Pitstick iz South Charleston, O.

V bojih v Belgiji se je Tofant

tako izkazal, da je dobil bronasto zvezdasto svetinjo. V Holandiji je bil ranjen in je dobil odlikovanje višjega srca. Služil je takrat pri 101. padalni diviziji in se je vsega skupaj spustil petkrat s padalom na tla. Zdaž živi pri svoji mami Mrs. Rose Tofant na 17814 Neff Rd.

Na začasnem dopustu se nahaja doma Lt. Edward J. Eckart, 21931 Westport Ave. Euclid, O. tel. IV 7541. V armadi je že 5 let. Od tega je prebil 30 mesecev na Havajskih otokih in na evropskih bojiščih.

Cpl. Herman Ogrinc je dobil časten odpust iz armade. Služil je 37 mesecev na Južnem Pacifiku in na Filipinih. Zdaž bo pomagal svojemu očetu Antonu Ogrincu pri mesarski obrti doma na 6414 St. Clair Ave.

Sin ustrelil mater in potem še sebe

Bluefield, W. Va. — Donald Terry, star 13 let, je po nesreči ustrelil svojo mater. Ko je videl, kaj je storil, se je pa še sam ustrelil. Bil je bolan v postelji, kjer se je igral z nabito puško. Puška se je sprožila in strel je predrl vrata in zadel mater v hrbet.

Zanikrnost prve vrste je to!

V ponedeljek zjutraj je počila na Superior aveniji in 6. cesti v Clevelandu glavna cev. Voda je bruhala iz cevi in kmalu poplavlila vso okolico. Ulične železnice niso mogle voziti in na tisoče prebivalcev zapadne strani mesta je moralo peš na public square. Zdaž pričakujemo, da se bo kak vnet mestni odbornik oglašil: "Kugaaa. Kakšna postrežba je pa to. Kako pa da ni imelo vodstvo ulične železnice za tak slučaj pripravljene čolne?"

Churchill napoveduje zed. države Evrope

Bruselj, Belgija. — Bivši angleški premier Churchill je obiskal belgijsko prestolnico in ob tej priliki izjavil, da bodo v Evropi sčasoma organizirane zednjene države iz vseh evropskih dežel. To je Churchill prerokoval v belgijskem parlamentu.

Trumanov zastopnik gre v Moskvo

Washington. — Državni tajnik Byrnes poroča, da bo šel Mark Ethridge, ki je bil poslan na Balkan, da tam prouči razmere, zdaž v Moskvo. Sovjetska vlada mu je končno dovolila, da sme priti v Moskvo in se tam posvetovati z rusko valdo.

DAJ BRAT. DAJ SESTRA. SPOMNI SE BEGUNCE V KAKIM DOLARJEM

DANES BO STAVKA PRI GEN. M.

Vse kaže, da bo danes unija sklicala stavko pri General Motors

DO 325,000 DELAVCEV BO S TEM PRIZA-DETIH

Detroit, 20. nov. — Uradniki unije avtnih delavcev (CIO) so z vso gotovostjo trdili, da bo sklicana stavka vseh delavcev pri General Motors v sredo 21. nov. ob enajstih dopoldne. Prizade- tih bo 325,000 delavcev v raznih krajih dežele, če bo prišlo do stavke.

Stavko je napovedal predsednik unije R. J. Thomas, ki je bil s svojimi uradniki pozno zvečer v posvetih. General Motors ima tovarne v 20 državah in pri vseh kmalu bo začela stavka.

Predsednik Thomas je rekel, da je ura za stavko sicer določena, toda v javnosti še ni dana. Tako bodo najbrže delavci danes prišli na delo in začeli delati, ob napovedani uri bodo odšli pa iz tovarn.

Unija je dala kompaniji do štirih popoldne v torek čas, da odgovori na njih zahteve za 20% zvišanje pri mezdah. Kompanija je pa odgovorila, da bo dala odgovor na to šele do petka. Rekla pa ni, če bo odgovorila ugodno ali ne na zahtevo unije. V Clevelandu je 5 tovarn G. M. in v teh tovarnah je nad 7.000 delavcev, ki čakajo poziv na stavko. Od teh jih zaposluje Fisher Body nad 4,000.

Mornariški tajnik je slutil napad Japoncev na Pearl Harbor

Washington. — Tekom zaslišanja pred kongresnim preiskovalnim odsekom je bilo včeraj prečitano pismo, ki ga je pisal sedaj že pokojni mornariški tajnik Frank Knox še na 24. januarja 1941 vojnemu tajniku Stimsonu, torej več kot 10 mesecev pred napadom na Pearl Harbor.

V pismu je rekel Knox, da če bo kdaj prišlo do vojne z Japonci, da bodo ti najbrže izvedli nepričakovani napad na ameriško mornarico ali na pomorsko bazo Pearl Harbor. Zato se moramo pripraviti, da odvrnemo tako porazno nesrečo, je svetoval Knox. Vojni tajnik Stimson je odgovoril, da prizna važnost pisma in nujnost priprav za obrambo takega napada.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON — Predsednik Truman je naznanil velike spremembe pri generalnem štabu. Za načelnika generalnega štaba je predsednik imenoval gen. Eisenhowerja, za načelnika bojne mornarice pa admiral Nimitza. Prvi bo nadomestil gen. Marshalla, drugi admiral Kinga.

WASHINGTON — Predsednik Truman je včeraj naznanil, da ameriške tovarne še vedno izdelujejo atomske bombe, toda te bombe bodo vse uničene, ako bo postal svet pameten in miren.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Na pogreb—

Mr. John Hrovat, 21601 Ivan Ave. in hči Mrs. Helen Meglich, sta se včeraj odpeljala v Milwaukee, Wisconsin, na pogreb sorodnice od Mr. Hrovata.

Koncert Planine—

Pevsko društvo "Planina" priredi prihodnjo nedeljo lep koncert narodnih pesmi pod vodstvom Frank Vautarja. Koncert bo v SND v Maple Heights, O. Ljubitelji slovenske pesmi, ne pozabite posetiti ta koncert, da si zopet napolnite svoje srce z melodijami naše mile slovenske pesmi.

Veterani, pozor—

Nocoj ob osmih bo v hotelu Cleveland sestanek vseh veteranov 2. svetovne vojne iz okraja Cuyahoga. Namen je skupna organizacija veteranov. V veži boste videli napis, v kateri sobi bo sestanek. Lahko pokličete za informacije tudi organizatorja Henryja Medveda, KENmore 5702. Starši, opozorite svoje sinove na ta skrajno važen sestanek. Veterani, organizirajte se v svojo lastno korist, ker le skupno boste mogli doseči svoje pravice.

Milwaukee se postavi—

Naš zastopnik Jože Grdina nam je poslal včeraj iz Milwaukee in West Allisa, Wis., zopet 6 novih naročnikov. Vsega skupaj nam jih je poslal od tam 48, toda ker je eden za državo New York, jih je za Milwaukee in West Allis ravno 47. Prav toliko kot v Waukeganu, Chicagu in Jolietu. Vsega skupaj je pridni Jože nabral v teh par tednih že 188 novih naročnikov za Ameriško Domovino. To je res ogromen uspeh, kakršnega nismo nikdar pričakovali. Gotovo smo hvaležni Jožetu, vsem novim naročnikom in vsem, ki so šli pri tem našem Jožetu tako prijazno na roko.

Prestavljena seja—

Društvo Martha Washington št. 38 SDZ je prestavilo svojo sejo od tega petka na petek 30. novembra. Seja bo v uradu SDZ, 6403 St. Clair Ave.

Važna seja—

Direktorij SDD na Recher Ave. ima važno sejo nocoj ob osmih. Vsi direktorji naj se udeležijo.

Dekleta vabijo—

Dekleta Barovega zbora od sv. Vida prirede nocoj ob osmih prijetno plesno zabavo v šolski dvorani. Prijatelji zbora in lepega petja so prijazno vabljene.

Petnajsta obletnica—

V petek ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida blazna za pokojnega Johna Matnika v spomin 15. obletnice njegove smrti.

Seja in zabava—

Nocoj bo seja društva Waterloo Grove št. 110 W. C. v SDD na Waterloo Rd. Po seji bo pa kartna zabava. Vse članice naj pridejo in pripeljejo na zabavo tudi svoje prijatelje.

Nad 3 milijone vojakov je že v civilu

Washington. — Vojni oddelek naznanja, da je bilo od končane vojne v Evropi pa do 16. novembra poslanih v civil že 3,114,000 vojakov. Od teh jih je bilo poslanih domov 2,522,000 od zmage nad Japonci.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DERBEVEG, Editor)

6117 St. Clair Ave. E. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po ramsalcih: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00

Posamezna številka 5 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 5 cents.

Entered as second-class matter January 8th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 272 Wed., Nov. 21, 1945

Največji Slovenec in
spoznavalec Cerkve

Piše dr. Kraljič Janez, stolni kanonik v Ljubljani

Za zgled, kaj so vredne uradne izjave novih gospodarjev, naj služi preteklost in sedanjost, ko so streljali Ehrlicha, Natlačena, Kiklja in druge, so vedno obljubljali, da imajo v rokah dokaze in slike za njih izdajstva. Kar so uradno obljubljali, dosedaj niso izpolnili in nikoli ne bodo izpolnili. Pred vsem svetom izjavljamo, da so lagali in da še lažejo. Pred vsem svetom izjavljamo, da ne bodo doprinesli nobenega resničnega dokaza, ker jih nimajo in da so morili in še more nedolžne, brez krivde. Obljubljali so javna sodišča za narodne izdajalce. Povdarek sloni na besedi: javna sodišča. Javna sodišča za narodno čast so ustanovili z velikimi obeti in napovedmi. Za prvi primer so prijeli "največje izdajalce." Med njimi so kot "najhujšega izdajalca" obtoževali svetniškega Narte Velikonja, slovenskega pisatelja, najbolj agilnega socialnega delavca, očeta 11 otrok, ki je bil poleg vsega drugega še ohromel bolnik. Prijeli so ga ravno za jubilej srebrne poroke. Od strasti omadeževano obtožbo so raznašali po radijski oddaji. Največja njegova krivda je obstojala v tem, da je propagandist, to pomeni: nekomunist. Obsodili so ga na smrt. Ta sodna burka je bila tako gorostasna, da je predsedala celo zastarelim partizanom. Naslednji dan je predsednik odložil predsedniško dostojanstvo in namestnika tožilca, izrazil partizan, se je ustrelil. Predsednik vlade Kidrič je po nekaj tednih vpričo sode sodne burke narodnih sodišč za narodno čast pospravil narodno sramoto ljudskih sodišč, da je sodišča razpustil. Seveda mrtvih to ni oživilo. Tako je prenehala burka in komedija javnih sodišč. Pred javnostjo se je Osvobodilna fronta z obtožbo narodnega izdajstva dosmrtno osramotila. Zato še enkrat za-trdimo, da ne bo obtožb nikdar dokazala! Ker si jih izmišlja. Pri enem sodišču Osvobodilna fronta vedno uspe, vedno dokazuje narodno izdajstvo, to je pri tajnem policijskem sodišču komunistične stranke: OZNA. Pri tem sodišču ni treba dokazov. Pri tem sodišču uspeva v deset in deset tisočih krvavih primerih.

Se ena stvar vas moti. Zakaj je šlo toliko idealnih mladih ljudi, dobrih vernikov in "najboljših" duhovnikov z Osvobodilno fronto? Ne poznamo vseh skrivnosti hudobije. Mogoče hoče Bog z zablodami dokazati, da sama molitev in idealnost še ne zadoščata, da kdo tudi prav živi. Za pravilno življenje je potrebno tudi vodstvo Cerkve. Osebnost svetost človeka ne varuje, da bi ne zašel, če Cerkve ne posluša. O idealnosti govorite, ker ne poznate ne ljudi ne razmer. Za kratek čas je mogoče, da je kdo pomišljal, za kom naj krene! Bolj kakor v idealnost, verujemo v stari domovini, v naivnost nekaterih ljudi. Lahkovernost, da bodo komunisti premagali, če s komunistom sodelujejo. Da so komunistični voditelji dobri ljudje, ki zasledujejo le politične in narodne cilje. Da pustijo v miru, da bo novi red prinesel komunistem in ne krščanstvu. Taki idealnosti pravilneje pravimo naivnost, da nam ni treba reči kaj drugega, hujšega. Vse hvale vredno pa je, da daste veliko na besedo duhovnikov. Le to je čudno, da je najboljši duhovnik tisti, ki je za Osvobodilno gibanje. Malo čudno mero imate, ki tako meri duhovniško dobroto, da jo nameri le tistemu, ki je pri Osvobodilni fronti. Seveda škof bi po tej meri ne prišel med "najboljše" duhovnike. Za članstvo pri tem gibanju ni treba ne dobrote ne vernosti. Čim bolj je kdo divji in čim manj ima vere, toliko lažje sodeluje. Samo malo jih je "najboljših." Zakaj? Ogromna večina duhovnikov celokupne Jugoslavije, svetni in redovni, z vsemi škofi z besedo in dejanjem obsojajo komunistem Osvobodilno fronto. Proti takemu pričevanju beseda enega Mikuža, Canjkarja in podobnih nič ne zaleže. Če kaj priča, priča dvojje. Prvič, da je ni neumnosti ali krive vere, v katero bi se na žalost ne vjel tudi kakšen duhovnik. Drugič, da komunisti mnogo dajo na besedo nekaterih duhovnikov, ki so zašli od duhovniške skupnosti. Nič ali premalo pa dajo nekateri verniki na besede velike večine duhovnikov in škofov, vendar si domišljajo, da so dobri verniki. Kakor vernik, ki Cerkve ne posluša, ni dober vernik, tako je na žalost slab duhovnik vsak, ki se ne drži duhovniške skupnosti in ne posluša glasu Cerkve.

Slišali smo, da nekateri slovenski verniki privoščijo begunstvo škofu in duhovnikom. Ni krščansko privoščiti nesrečo. Skupaj z ljubljanskim škofom živita še dva hrvaška škofa: sarajevski in banjalški. Begunec je na tisoče. Vedno so bežali ljudje pred komunističnim nasiljem. Bežali so iz Rusije, Ukrajine, Finske, Poljske, iz zasedene Nemčije, Ogrske, Španije, Mehike, Srbije, Hrvaške in tudi iz Slovenije. Begunci dokazujejo strahoto in pobesnelost nasilja. Eden bi se morda zmotil, veliko število ljudi, ki so vse izgubili, priča, da je strahovlada žalostno dejstvo. Živa priča strahovlade in krvavega verskega preganjanja je ljubljanski škof. Sramotite ga, krivico mu delajte z drugimi preganjalci! Zakaj, kdor preganja begunca, je sam preganjalec. Pred preganjalci se je umaknil sv. Tomaž Becket, sv. Atanazij, sv. Peter, še Kristus se je umaknil hudobnim ljudem v Nazaretu in na tiho nedeljo.

Prav zaradi preganjanja zraste podoba ljubljanskega škofa v trpeči lik cerkvenega spoznavalca.

Letos je za praznik Marijinega rojstva v polni cerkvi na Rakovniku (Ljubljana) govoril šentjakovski župnik dr. Arnejc. Naročal je ljudem, naj veliko molijo. "Veliko molite! Veliko, veliko molite tudi, da se vrne naš škof in naši duhovniki!" Vsa cerkev je izbruhnila v neotolažljiv jok. Solze so izraz trpečega srca. Solze so govornica od življenjskih prevar in bridkosti preizkušenih ljudi. Solze so najglasnejši ugovor proti nasilju. Solze so najiskrenejša zahvala za velike dobrote. Solze so dokaz razumevanja in sočutja. Solze so vez prijateljstva in ljubezni. Solze ubožcev, vdov in sirot so prošnja, ki vpije do neba. Javno sodišče so te solze, ki molijo in pričajo za trpečega in ljubljene škofa. Cerkev je molila, da bi Bog Petra rešil iz ječe. Dvakrat molite za tistega, ki ste mu delali krivico, da se naša molitev in njegovo trpljenje zlije v eno prošnjo: Naj po njem končno zmaga Marijino Srce!

Beseda od svojcev iz domovine

Mrs. Frances Hegler, 765 E. 236. St. Euclid, je prejela od svakinje, Franciške Grm iz vasi Tisovec 9, pošta Struge na Dolenjskem sledeče vesti:

"Očeta ni več živega med nami. Umrli so 15. aprila 1942. Midva vsa tudi ob najstarejšega sina Lojzeta. Padel je v borbi 4. dec. 1943 v Velikih Laščah. Tvojega edinega brata pa tudi pogrešamo že od nemškega razpada; nič ne vemo, če je še živ. Dosti sem prestala v tem času skrbi, strahu in zlosti. Zdaj pa samo to še želim, da bi prišel naš ata živ in zdrav domov. Ni bil vojak in nobenkrat ni puške nosil.

Letina je bila pri nas to leto bolj slaba. Poleti suša, imeli smo točo, ki je precej potokla, za točo pa še hudi vihar. Krompirček je bolj droban in objeden, fižola ni skoro nič, oves smo vam pokosili. Pšenica je bila drobna, ječmena pa komaj za seme.

Prišli smo ob vse, samo kunje imamo na sebi. Zima se bliža, pa smo skoro bosji in nagji, samo streho še imamo.

Iz Tisovca so padli 4 fantje. Naš Lojze je bil star 18 let, Urbanov Jože 18, Cvarov Jože 24, Anškov Anton 21. Naj v miru počivajo vsi skupaj.

Cvarovka je naročila, če je Cavsava Mary še živa, naj kaj piše očetu domov. Čamplova teta so še živi in zdravi. Doma jim je pa vse pogorelo. Nekaj časa so bili pri nas, nekaj časa pri Ambroževih. Ambroževi so še vsi živi, doma pa ni starejšega sina.

Urška in Anica sta tudi še živi. Urška je bila večkrat letos pri nas. Nekaj časa je bila v Kompoljah, zdaj je šla zopet nazaj v Hinje.

Draga Fani! Vidiš, s Tvojim očetom sva bila skupaj 20 let, pa se nisva nikoli skregala; oče so me redi imeli, jaz pa njih. Bili so ves čas silno pridni. Umrli so v častitljivi starosti 83 let. Vsač dan molim za moje in Tvoje starše. Ako bo prejela to pismo, mi takoj piši, pa Ti bom drugič kaj bolj obširno pisala. Pozdravljam Tebe in vse vaše, pa vse štiri sestre, njih može in družine. — Franciška Germ.

Mary Linc, 18676 Abbey Ave. Euclid, je prejela od svojega bratranca iz Ljubljane sledeče pismo:

Draga sestrična! Tvoje pismo sem prejel 26. avgusta. Pristojna Ti hvala! Gotovo se Ti bo čudno zdelo, da sem se pri življenju ostal, ko je toliko tisoč naših fantov in sestra šlo v pre-rani grob najrazličnejše smrti. Mi pa, ki smo še do danes ostali na tej slovenski zemlji, ki je prepojena s solzami in krvjo naših mučencev, se nahajamo v težkih preiskunjah. Dragi Bog daje tudi nam piti iz keliha grenkobe iz vrta Getsemani in nas pelje po svojih stopinjah proti Kalvariji.

Kakor slišite in čitate v časopisih je večina ljudi v veliki bedi, brez doma, hrane in obleke. Na tisoče domov je požganih in uničenih, na tisoče najboljših očetov in mater, sinov in hčera pomorjenih na grozne načine. In to ni še najhujše.

Trg Vače pri Litiji je sama razvalina. Sama cerkev še stoji, pa je zelo poškodovana. Pri Mervetu ali po domače Bazist so

že vsi pomrli. Na Dolu pri Fejšk je doma brat Lojze z družino. Oče so pa umrli lani 15. dec., stari 86 let. Radi bi me videli pred smrtjo, pa nisem mogel domov, ker niso dajali dovoljenja za potovanje. Duhovnika ni bilo nobenega, da bi jih sprevidel. In tudi pokopal jih je kar organist.

Sestra Marija je nekeje v pre-gnanstvu in obupnem položaju z dvema otrokoma. Mož je pa v ječi, če še živi. Za sestri Ivan-ko in Barbaro v Franciji mi ni znano.

V Ljubljani je bilo tekom vojne veliko molitve, zato smo bili pa tudi mnogokrat čudovito obvarovani pred raznimi nesrečami. Veliko zahvalo smo dolžni Mariji Pomočnici, ki je kot begunka med nami v naši stolnici. Kdaj se vrne na Brezje, se ne ve.

Priporočali se bomo vsem vam in drugim našim dobrotnikom v Ameriki za pomoč in podporo, kadar bo mogoče, da si bomo vsaj najpotrebnejše oskrbeli in popravili najpotrebnejšo škodo, ki je bila na našem svetišču. Sv. Jožef pa vam bo za vse plačnik in pomočnik ob smrtni uri. Pišite, če dobite to pismo."

John Intihar, 1620 Georgia Ave., Springfield, Ill. je prejel od svojega nečaka Alojzija iz Sekirščah, 3. pošta Rob na Dolenjskem pismo sledeče vsebine:

Dragi stric! Sprejeli smo po tako dolgem času karto od Vas. Sedaj stanujem s svojo družino na Sekirščah, torej jaz, žena in štiri hčere. Dva sinova sta bila tri leta v internaciji, eden nam je pa padel. Zelo žalujeva za njim. Ravno je bil doštudiral trgovsko šolo, ko je prišla ta strašna vojska. Starejši je pa krojač, mlajši pa rad dela na kmetiji.

Strahno je bilo pri nas življenje tekom vojne. Prav srečni se počutimo in se čudimo, da smo ostali sploh živi, ker smo bili velikokrat sredi najhujše borbe. Ravno v mojem stanovanju je bil eden ubit, drugi je pa skočil skozi okno. To je bil naš sosed Pavlinov najmlajši. Pozneje je tudi on padel.

Umrli je tudi gospodar Pavlin Jože. Italijani so razglasili, da kdor partizanov se ne javi oblasti, jim bo uničeno vse imetje in tudi njih družine. Samo štirje iz naše fare se niso javili, drugi pa vsi. Družine teh so odpeljali v Velike Lašče, vsa poslopja požgali, živino in vse imetje pa pobrali. Končno so jih oprostili, toda nazaj v Bukovcu. Gospodar Alojzij je umrl v internaciji od glada.

Jaz ne nameravam več postaviti hiše v Bukovcu. Upamo, da bomo že kam prišli na boljši kraj. Krvava peč je bila vsa porušena še pred tremi leti. V va-si ni nobenega človeka več in najbrže tudi nihče več ne bo.

Ivanka Hrovat, 5193 Stanley Ave., Maple Heights, O. je pre-jela od sestre Frances Mestnik

iz Drašče vasi 27, pošta Zagradec na Dolenjskem sledeče vrstice:

Po dolgem, mukepolnem času sem dobila priliko, da lahko pišem svojim sestram. Ne vem, če jih imam še, ali ne. Ako jih imam, sem zelo srečna. Ako vam te pismo najde, mi takoj odpisite o sebi in sestri Angelci in njeni družini.

V tej strašni vojski sem izgubila svojega nad vse ljubljeneega moža. Ubili so ga italijanski fašisti še 16. avgusta 1942. Mene in moje tri hčere so pa odpeljali v najhujše taborišče na otok Rab. Tam smo bile 9 mesecev. Tam sem tako oslabela od žalosti in lakote, da sem ležala tri mesece. Ko sem ozdravela, so nas začeli zopet preganjati. Ker je bilo le preveliko preganjanje, sem pustila doma ta male otroke, ta velike pa vzela s seboj in šli smo za tri mesece v Belo Krajino. Zdaj, ko je konec, smo pa zopet doma. Gotovo vas skrbi, kako se ima sestra Rozi in brat France. Tam so še vsi živi in zdravi in jim ničesar ne manjka.

Brata Lojzeta so takrat ubili kot mojega moža. Vencelna in Hendrika tudi ni več. Prosim vas, če mi morete poslati kaj obleke in čevljev, ker nimamo prav nič, zima je pa tukaj. Po-bizdravljam vas vse in pa tudi vse moje nekdanje znance, ki naj se včasih spomnijo na nas.

Louis Zevnik, 1058 E. 72. St., Cleveland, je prejel od Ivanke Žužek iz ubežništva iz Italije sledeče pismo:

Dragi Lojze!

Pri nas je bilo vsa ta leta vedno hušje. Naši domači sovražniki partizani nam delajo silne težave. Odkar pa je dobil Tito oblast, bežijo ljudje vse navkriž, Slovenci, Hrvati in Srbi. Skoraj vse je proti njemu, le nekaj hudobnežev draž z njim in ti morijo kar naprej ljudi in jim vse pokradejo. Silno je trpela naša dežela vsa tri leta. Počasi so se vse sile zbrale in fantje ter možje so stopili v vrste domobrancev in se dobro borili proti njim. Tudi moja sinova Ivan in Niko sta bila med njimi. Oba sta bila poročnika in sta se trudila za svobodo vsa tri leta. Ko je dobil pa Tito oblast, je bila premoč prevelika in bili smo prisiljeni bežati vsi skupaj, civilisti in domobranci. To so bili zares sami najboljši fantje, hrabri vojak. Toda nekateri so bili poslani nazaj, od katerih je veliko pobitih ali zaprtih. Katerim je bila danes posebna milost od Boga so se čudežno rešili. Tudi Ivan in Niko sta se čudežno rešila.

Silno je vse žalostno, toda Bog nas ne bo zapustil. Preveč mučencev je šlo iz Jugoslavije, posebno iz Slovenije na drugi svet. Bog ima z našim narodom posebne namene. Na tisoče so jih spravili na drugi svet in še sedaj je klanja po Ljubljani in drugod. Potoki v Sloveniji so bili od same krvi zastrpljeni. Kako je zdaj doma ne vem. Na 5. maja smo bežali na Koroško in od tam v Italijo. Tukaj v taborišču Monigo nas je 1,200 Slovencev, sami begunci. Tukaj je tudi Milan Zevnik iz Bruhanje vasi, Tvoj nečak, ki vse najlepše pozdravlja in prosi za naslova Janeza ali Jožeta Glač iz Bruhanje vasi, ki sta menda oba v Clevelandu.

Zahvala Waukegančanom

Kratko zahvalo do prihod-njega naj na tem mestu izrazim Jolietčanom, Chicaganom kakor tudi Waukegančanom, ki so mi šli tako prijazno na roke.

Hvala vam, dragi rojaki Vrhničani, Borovničani in moji Prešerci, dragi rojaki Slovenci v Waukeganu in North Chicagu brez izjeme.

Ne morem tu navesti imena vsakega posebej, kakor bi rad in želel, to bom storil pozneje za vse, ki sem jih že obiskal v omenjenih mestih in tako tudi one, katere bom še obiskal.

Dragi rojaki v Waukeganu in North Chicagu, oprostite, ker se nisem mogel od vsakega posebej posloviti, kot bi bil rad storil. Prosim pa tudi, da mi oprostite, ker nisem mogel vseh obiskati in sem nekatere radi pomanjkanja časa izpustil. Toda ob priliki, ko se vrnem, bom to uredil in vas vse obiskal.

Poleg iskrene zahvale, dragi mi rojaki in rojakinje ameriške Vrhničke, pa vas želim opozoriti, da ako bi se urinile kakke napake ali da ne bi mogoče redno prejemali Ameriške Domovine, da takoj sporočite na upravo lista. Hočem in želim, da boste vsi točno postreženi.

Še posebej pa se želim zahvaliti Rev. Hitiju, župniku v Waukeganu in duhovnemu pomočniku Rev. M. Čeponu za vso naklonjenost. Bog vam vse poplačaj.

Vse ostale in posameznike pa bom opisal enkrat pozneje. Bog vas živi!

Jože Grdina,

zastopnik Amer. Domovine.

—

Naši begunci

Spodaj prinašamo imena beguncev, ki so bežali pred komunističnim terorjem iz svoje domovine. Vsi ti se nahajajo sedaj na Koroškem. Navajamo kraj, odkoder so doma, ime in priimek ter leto rojstva.

Dolenjci na Koroškem

(Nadaljevanje)

Iz VEL. LAŠČ in bližnje okolice so sledeči:

Gorjup Janez, 1896
Gorjup Marija, 1920
Grebenc Alojzij, 1892
Grebenc Ana, 1923
Grebenc Ana, 1924
Grebenc Ivan, 1930
Grebenc Jože, 1886
Grebenc Marija, 1912
Grebenc Marija, 1926
Grebenc Marija, 1928
Grebenc Neža, 1894
Grebenc Stanko, 1930
Gruden Alojzij, 19255
Gruden Ana, 1927
Gruden Marija, 1923
Hočevar Ana, 1911
Hribljan Andrej, 1937
Hribljan Anton, 1930
Hribljan Anton, 1903
Hribljan Anton, 1929
Hribljan Štefan, 1929
Intihar Alojzij, 1902
Intihar Franciška, 1923
Intihar Ludvik, 1914
Intihar Mirko, 1928
Ivanec Alojzij, 1905
Ivančič Marija, 1922
Jakič Ana, 1927
Jalič Ivan, 1898
Jakič Marija, 1906
Jakič Mihaela, 1930
Jakič Rozi, 1923
Jakopin Marija, 1922
Jakopin Polde, 1943
Jaka Ana, 1918
Jaka Marija, 1920
Kašič Pavel, 1927
Klun Jože, 1928
Knaus Franc, 1911
Korošec Franc, 1931
Košar Janez, 1916
Košar Angela, 1891
Košar Anton, 1892
Košar Franciška, 1912
Košar Marija, 1927
Košar Sofija, 1922
Kovačič Karolina, 1906
Kovačič Lado, 1932
Kovačič Marija, 1936
Kovačič Milena, 1910
Krže Janez, 1909
Krže Jože, 1909
Lesar Ludvik, 1907
Lesar Anton, 1904
Levstek Franc, 1920

(Dalje prihodnjiki)

Potrebujete milo
za hišno čiščenje!

Hranite rabljeno mast! Potrebujete se pri izdelavi mila ... kot tudi blaga, brisače, vacuum čistilce v mnogo drugih stvari, ki bi jih radi.

ODDAJTE RABLJENO MAST!

Dragi rojaki v Waukeganu in North Chicagu, oprostite, ker se nisem mogel od vsakega posebej posloviti, kot bi bil rad storil. Prosim pa tudi, da mi oprostite, ker nisem mogel vseh obiskati in sem nekatere radi pomanjkanja časa izpustil. Toda ob priliki, ko se vrnem, bom to uredil in vas vse obiskal.

Poleg iskrene zahvale, dragi mi rojaki in rojakinje ameriške Vrhničke, pa vas želim opozoriti, da ako bi se urinile kakke napake ali da ne bi mogoče redno prejemali Ameriške Domovine, da takoj sporočite na upravo lista. Hočem in želim, da boste vsi točno postreženi.

Še posebej pa se želim zahvaliti Rev. Hitiju, župniku v Waukeganu in duhovnemu pomočniku Rev. M. Čeponu za vso naklonjenost. Bog vam vse poplačaj.

Vse ostale in posameznike pa bom opisal enkrat pozneje. Bog vas živi!

Jože Grdina,

zastopnik Amer. Domovine.

—

Naši begunci

Spodaj prinašamo imena beguncev, ki so bežali pred komunističnim terorjem iz svoje domovine. Vsi ti se nahajajo sedaj na Koroškem. Navajamo kraj, odkoder so doma, ime in priimek ter leto rojstva.

Dolenjci na Koroškem

(Nadaljevanje)

Iz VEL. LAŠČ in bližnje okolice so sledeči:

Gorjup Janez, 1896
Gorjup Marija, 1920
Grebenc Alojzij, 1892
Grebenc Ana, 1923
Grebenc Ana, 1924
Grebenc Ivan, 1930
Grebenc Jože, 1886
Grebenc Marija, 1912
Grebenc Marija, 1926
Grebenc Marija, 1928
Grebenc Neža, 1894
Grebenc Stanko, 1930
Gruden Alojzij, 19255
Gruden Ana, 1927
Gruden Marija, 1923
Hočevar Ana, 1911
Hribljan Andrej, 1937
Hribljan Anton, 1930
Hribljan Anton, 1903
Hribljan Anton, 1929
Hribljan Štefan, 1929
Intihar Alojzij, 1902
Intihar Franciška, 1923
Intihar Ludvik, 1914
Intihar Mirko, 1928
Ivanec Alojzij, 1905
Ivančič Marija, 1922
Jakič Ana, 1927
Jalič Ivan, 1898
Jakič Marija, 1906
Jakič Mihaela, 1930
Jakič Rozi, 1923
Jakopin Marija, 1922
Jakopin Polde, 1943
Jaka Ana, 1918
Jaka Marija, 1920
Kašič Pavel, 1927
Klun Jože, 1928
Knaus Franc, 1911
Korošec Franc, 1931
Košar Janez, 1916
Košar Angela, 1891
Košar Anton, 1892
Košar Franciška, 1912
Košar Marija, 1927
Košar Sofija, 1922
Kovačič Karolina, 1906
Kovačič Lado, 1932
Kovačič Marija, 1936
Kovačič Milena, 1910
Krže Janez, 1909
Krže Jože, 1909
Lesar Ludvik, 1907
Lesar Anton, 1904
Levstek Franc, 1920

(Dalje prihodnjiki)

Naš vrhovni poveljnik poljske ekspedicije, krojaški mojster Matevž, ki je meni v mladosti umeril marsikake cajhaste blazne, je nama z Jakobom ukazal nanesti drvo in panje v kolono, mogoče veliko kopico, da bo oženjen vso dolgo noč. Slično ukazu od strani mojega očca, bi se bil jaz gotovo izmuzal, kaj sem pa vlačil skupaj s seboj, če, štore, veje in panje, da vse od mene teklo. Parkrat sicer omenil, če bomo namo- dno za vso zimo, pa me je v dnevski ekspedicije vselej poslal zaj v gozd, enčes, da ožen- dolgi noči požre masa drv in jih ni nikoli preveč.

"Veš, Japček," je včasih pomnil, "zakuriti moramo ogenj, da ne bodo upali na medvedje, veše, volkovi in ga taka navlaka, s katero človek nerad sreča v gozdu, dnevi, kaj šele ponoči."

Ni me s tem posebno žal, ker potem sem videl, kaj izza vsakega debla in dva para kosmatincev in v ki senci sem čisto natančno del strahno pošast, ki je govala proti meni dolge kro- lje. Kadar sem vlekli gor k taborišču, sem bolj go- nazaj kot naprej, to pa iz njih strategičnih ozirov, saj ste.

Krojač je bil zakuril in lu so se začele poganjati vrhovom smrek iskre in ce, ki so se lovile nekaj ri med vejami. Na njale in lovile nekaj tem pa izginile v noči. smo krompir okrog ognja, najprej nekoliko "očen" legli v mah. Krojač, je zelo zgovoren človek, seveda, prvo in zadnjo midva z Jakobom sva verna poslušavca. Dobro del, kaj take fantije najbo- nima, zato nama je pripo- val same take storje, ki so nile mlademu in nezakus- fantu lase pokonci. Pravi- ma je iz svojih dogodov- mladih let, ko je še fur- nji. Furmani so navade- cesti ponoči, da več zaslu- noč ima svojo moč in kot je nama s sila resni- razom pripovedoval, je vsako noč doživel kaj dan- procesijo, pri kateri so brez glay in v rjuhe so- so turobno prepevali pes- pesmi. Čudno, da mi ni na misel, da bi bil vpraša- stra, kako so mogli peti- pa brez glav. Pa kaj bom ševal, ki sem pa tako im- verjel.

Kadar je vozil ponoči keka mimo Rakovske ka- vselej kaj videl ali Največkrat je bilo, da ka nevidna sila žajljo- so konji prazen voz nika- ti Cerknici komaj vlek- privozil tam do Loske- se razvaline nekdanje- stana, je redno vselej- reti šac, ali je videl pe- ki je gnal kako gresno- verigah, ali je videl ka- ga takega, da je prišel- rekel) napol živ domov.

Tovariš Jakob Pojeto- bil krojaškemu mojstru par let starejši od mene, dosti storil iz teh stvari sem videl. Morda vso- jel, ali pa ni verjel v- Sem pa toliko bolj živo- ki sem vse jemal za ži- in se stiskal k ognju, da kolikor mogoče iz teme- počila v gozdu kaka suha sem bil že pripravljen- ekspresom skočim iz kote- se je pa zadržal tam v- va, sem bil pa že kar nap- tev.

Se bomo pa še jutri pogovorili o poljskem lov-

Se bomo pa še jutri pogovorili o poljskem lov-

Se bomo pa še jutri pogovorili o poljskem lov-

Se bomo pa še jutri pogovorili o poljskem lov-

Se bomo pa še jutri pogovorili o poljskem lov-

Se bomo pa še jutri pogovorili o poljskem lov-

Se bomo pa še jutri pogovorili o poljskem lov-

Se bomo pa še jutri pogovorili o poljskem lov

Pisana mati

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

"Zato bi znal da-
kljukec kaj, dasi on ne
njemu, kakor jaz ni-
stopi tja, da bi sne-
Toda hitro odskoči zo-
jo pretrese in neka
obide, dasi ni vedela
Nek glas se ji je
prsih, ki jo je svaril.
kaj, ki jo je morila, je
malo. Še je bilo malo
v kleti, s katerim bi
ohladila žejo. To bi-
je želela vina. Naj bi
pila to, kar pi-
Kak razloček naj-
bil? Ne, morala je
in kaj bi se bala in
Ta križ, ali visi
"Eh, kaj!" je
hipoma. "To je pri-
s seboj! Ze zaradi
ustmi, da bi viselo še
mojo glavo! Vstran
mo, da mi to že dav-
lo na misel! Sicer je
Prigelo se bo zdaj.
Nekaj litrov
križ se dati zanj! Pa
poskusit, kako se obne-
besedah se približa zo-
sname križ ter ga
tep. Govorila je tako,
mala pogum, ali njeno
je ni bilo v skladju s
je čutila. Tresla se je
vrtotu in ko se je ozr-
mo, kjer je visel pred
je križ, se je ustrašila
ki je bila nastala on-
je, kakor bi ji zijal
prosti.
nezbila teh neprijet-
križ, gre naglo iz sobe
votli h Kljukecu. Ta jo
mo sprejel. Bil je je
ar jo je vzrl, kajti na-
je bil tako, da ni pri-
praznih rok, a ka-
prinesla, je bil nje-
vedno izdaten. Ali
am od sebe vendar ni
bil je previden in si
je imas kaj, že pokli-
se usede in pomoči
vedela, kako bi začela
to, kar je bila prine-
Kljukecu pa se je
molk sumljiv. Da bi
besedo iz nje, re-
kaka vročina je zo-
Pa ta žej! Ali mi
da sem spil danes že
malo vina s kisljo vo-
čudna bi bila v taki
bi ne bilo pijače!
pa že tako tak poži-
natoči pol kozarca vi-
slatine, da je vski-
umelo, ter izpije vso
en dušek. Mlakarici
očil in tresti se začne
da zdaj iz samega po-
ni pijači. Nič več ni
neti. Naglo potegne
repa in ga pomoli pro-
rekoč:
"Naj bo, kakor hoče. Dosegel
je, kar je hotel doseči. Lahko
se smeje zdaj! Ni dovolj, da
gospodari na svojem domu; gos-
podar je tudi čez tvoje!"
V Mlakarici je vzklopelo. Ob
mizo udari in reče:
"Za to se bo še kesal! Le za-
pomni si, kaj ti rečem! Prej ali
slej mu posvetim, posvetim ta-
ko..."
"Saj tisto bi bilo pravo! Po-
svetiti bi se mu moralo!"
Kljukec je poudarjal besedo
"posvetiti" tako, da ji je hipoma
prešinila nova misel glavo.
Segla je po mizi, zagrabila par
vžgalic ter jih vtaknila v žep.
Storila je to skoro vselej, kadar
je bila v gostilni, a zaradi tega,
da jih ji ni bilo treba kupovati.
Celo za take malenkosti ji je
namreč primanjkovalo denarja.
Ali danes je posegla po vžga-
licah z nekim posebnim čust-
vom. Nič jasnega in določnega
ni mislila pri tem, toda tresla
se je in srce ji je utripalo, da si
je morala položiti roko nanj.

0 grozodejstvih v stari domovini

Piše J. K.

(Konec)

"So že kaj naredili..."

Zadnji izgovor h kateremu se zatekajo partizani, se glasi: "So že kaj naredili..." S tem opravičujejo sebe in blatijo žrtve. Zadnji izgovor je, ki kaže, da so partizani v veliki zadregi, zakaj rabijo ga le tedaj, kadar zločina ne morejo več prikriti, utajiti, zadušiti ali zvaliti na "neodgovorne elemente." Kadar dokumentarno stoji, da so zločin izvršili partizani, takrat se izvijajo, da so umorjeni že kaj naredili in da imajo za to v rokah dokaze in fotografije. So že kaj naredili, to ni zločin. Noben kazenski zakonik nima tega zločina. Partizanski pozna le ta zločin... Kdor je "naredil to," da je proti komunistom, je "zločinec," ki mora umreti. Drugega zločina jendolske žrtve nimajo.

Še Vrhunčev Marko — najbogatejši sin v Sloveniji in novomeški sodnik Vivoda, ki sta jih zaslisevala, jim drugega ni sta mogla očitati. Niti eden izmed žrtev teh treh jam, ki so jih postreljali v noči na 16. in 23. oktobra 1943 ni doživel sodnega postopka. Odpeljali so jih na morišče brez sodne razprave, brez zaslišanja prič in brez obrambe. Tri je grobovi so le del vseh grobov v Jelendolu, ki je bil na robu partizanskega gospodstva.

Še hujše grozote hranijo morišča v: Grčaricah, Mozlju, Jelendolu, Kočevskem Rogu, Padcu, Beli Krajini, Polici, Iski Medvedjeku, Črnogrobu, Poljanski dolini, Pohorju, Hrastniku, Teharjih, Trnovskem gozdu, Krimskih jamah in še naprej. Ali veste, da jih je bilo samo v jamah v Kočevskem Rogu že po osvoboditvi pobitih nad 30.000. Brez procesa in brez duhovnika. Edina nevarnost, da bi kdo zločine odkril, so grobovi. Zato tudi grobove izravnavajo, kjer so pokopali žrtve. Dr. Mikuš pravi, da so jih in jih še bodo izravnavali, da ne bodo ljudje postavljali nagrobnih spomenikov in jih krāsili s cvetjem. On dobro ve, kaj govori. Ljudje, namreč, če izvedo za grobove "izdajalcev" jih zasijejo s cvetjem in romajo nanje, kakor se roma na grobove mučenec, da ob njih molijo rožni venec. Zato so partizani kaplana Kerna izkopali, da bi preprečili izraze ljudskega spoštovanja. Le s krvavo silo se da dušiti prepričanje ljudskih množic. Žive priče so grobovi mrtvih "izdajalcev."

Sedaj je čas

Naša domovina je doživela komunistično strahovladno partizanov. Sami trdijo, da so jo "osvobodili." Naj vendar sebe osvobodijo težkega suma, da so in še morijo verne in narodne ljudi, ker so na poti komunistični nadvladi v Jugoslaviji. Listi poročajo, da je, po partizanskih izjavah, Jugoslavija izgubila 1,900,000 ljudi. Več kakor Poljska, čeprav je za polovico manj obljudena. Radi pa bi vedeli dve stvari: Kdo je bolj moral — okupator ali partizani? Za Dolenjsko velja, da sta jih okupatorja pobila nekaj tisoč, a partizani pa 2000 krat več kakor okupatorji. Drugič naj objavijo, katere "izdajalce" so usmrtili in kakšne dokaze imajo za "izdajstvo." Braniti svojce je dobrosrčnost in ne izdajstvo.

Vse, ki so jih partizani pobili, štejejo za "bele." Res so bili beli, to je: brez madeža in graje. Beli in čisti pred Bogom in narodom. Niso pa beli tisti, ki so bele morili in jih še morijo. Niso beli, ker so rdeči, kravo rdeči od bratske prelite krvi. Čas imajo, priliko in dolžnost, da z dokazi opravičijo svoja dela. Naj povedo, kdo je sprožil bratomorno vojno. Jelendolske žrtve čakajo odgovora.

Junaški boji 99. pehotne divizije

Sgt. Frank Paulin, sin Mr. in Mrs. Frank Paulin, ki vodi gazolinško postajo na vogalu St. Clair in 61. ceste, poroča, da je 99. pehotna divizija, pri kateri je bil Frank pridržen, s svojim topniškim bataljonom. Takole piše Frankie:

"Naša 99. pehotna divizija je izvršila v Belgiji in drugod junaske čine, toda o njenih uspehih se tekom vojne ni moglo poročati, ker sovražnik ni smel vedeti o njenem premikanju. Zdaj se pa to lahko izve.

Ta divizija je bila sestavljena iz fantov in mož vse dežele ter trenirana v Camp Maxey, Miss. Ta divizija je dobila najtežjo nalogo, da mora namreč vzdržati linijo proti največjemu nemškemu sunku, ko je poskušala nemška armada z največjim in zadnjim udarcem pridobiti zmago.

V linijo je bila postavljena divizija v Ardenskih gozdovih blizu Elsenborn, Belgija, na 10. novembra 1944. Razpostavljena je bila v zelo redki črti za obrambo linije, dočim so se zbiralne druge napadalne čete in orožje druge za zadnji naval na sovražnika.

Nemci so imeli nasproti ameriške linije ogromno koncentracijo čet v tej okolici. Na 17. decembra 1944 so začeli Nemci s svojo proti - ofenzivo in 99. divizijo so zadelje kar štiri divizije: dve pancerski in dve pehotni. Naša divizija se je borila skorje brez vsake druge pomoči pet dni in pet noči. V ne-

katerih slučajih so bile stotnije 200 mož skržene do 40, vse drugo je padlo. Toda 99. divizija je stala neomajano.

Ko je bil nemški sunek vržen nazaj na Siegfried linijo, je začela 99. divizija napadati preko planjav, zametnih od novo padlega snega, v snežnih viharjih in metežu. Tri dni so se nati fantje borili proti sovražniku ki je bil dobro kamoflažen v belih oblačilih, da jih je bilo težko ločiti od snega. Težko je bilo dobiti živež v linije in še težje je bilo odpeljati ranjene nazaj. Toda 99. divizija je šla naprej in naprej.

Potem je bila divizija premaknjena v Siegfried linijo blizu Udenbretha. Po več dnevih neprestanih naskokov na številnejše nemške čete, se je divizija razširila in razprostrla v sami nemški liniji. Potem je bila pa odpoklicana v rezervo za nekaj dni, da se odpočije in zbere za glavno zavezniško ofenzivo. Devet divizij prve armade je planilo na sovražnika čez planjave pri Kolinu, se prerinilo od prekopa Erft, zajemajoč na tisoče Nemcev in jemajoč mnogo nemških mest. Ta 99. divizija je bila prva popolna divizija, ki je prekorčila Reno, vsipajoč se preko mostu, ki ga je zajela 9. oklepna divizija.

Ko je divizija dosegla Wetzlar, se je obrnila na levo ter je imela glavno vlogo pri čiščenju Porurja. Ko se je Porurje podalo, je hitela 99. divizija na ameriško fronto globoko v Nemčijo.

Ta divizija je bila odbrana, da se v čolnih prepelje čez Donavo. Poslala je 393. polk, katerega je podpiral 370. bataljon poljskega topništva čez reko 800 jardov doli po reki. Tam so fantje nenadoma naskočili začudene Nemce, ki niso pričakovali tukaj napada, jih obkolili ter uničili in zajeli vse nemške elitne čete v tej okolici.

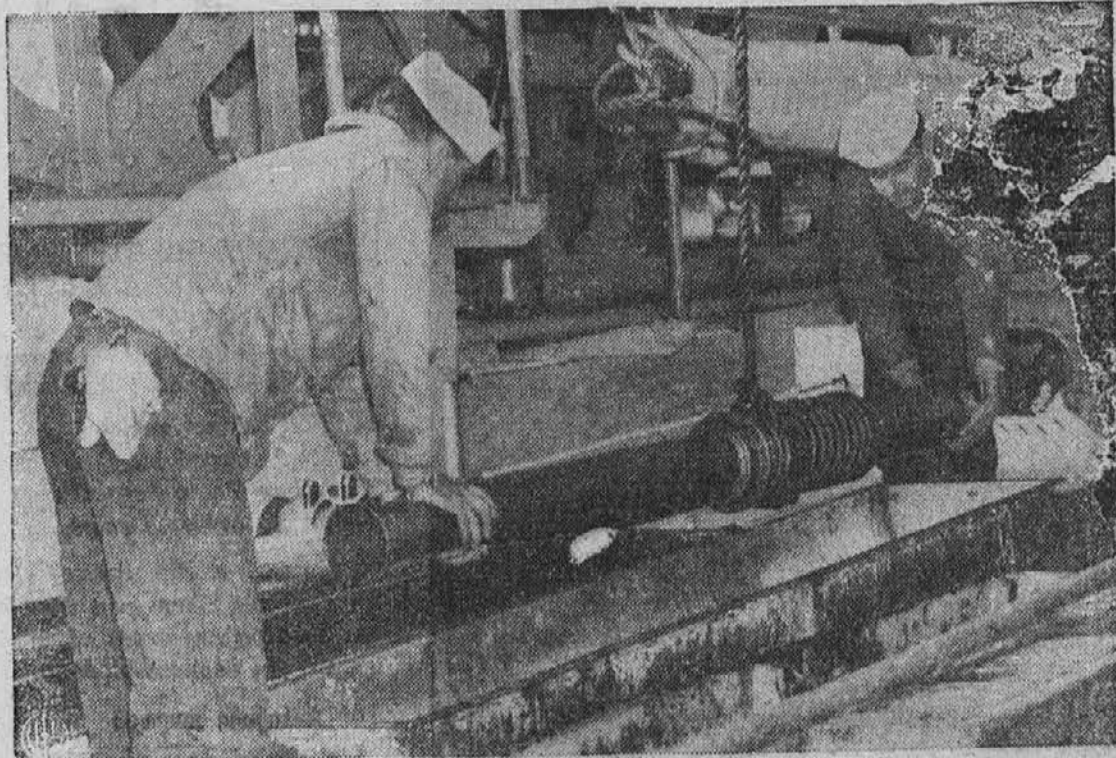
Pri Landshutu je divizija zopet prestopila reko, naskočila in zavzela neko mesto ter se nato pomaknila proti Monakovem. Bila je tako tesno za petami elitnim četam, da se te niso moge organizirati za odpor in so se v masah podajale Amerikan-
cem.

Potem se je divizija pomaknila nazaj proti Frankfurtu in postala del okupacijske armade.

Dohodki od lova rakov

Velikanske dohodke na leto donasa državi Maine lov na morske rake; tako so ondi lansko leto istih nalovili v skupni teži 14 in pol milijona funtov; ker je bila povprečna cena na debelo po 28 centov za funt, so podjetni ribiči dobili zanje 406 milijonov dolarjev.

— V Zed. državah se porabi krog 9,000 ton cigaretnega papirja.

Ameriški mornariški oddelek si je zdal gesto "Keep the Fleet" in na tem programu bo delal za v bodoče. Slika nam predstavlja delavce, ki odstranjujejo 40 mm protizračne topove s križarke Brooklyn. Te topove nanažejo s posebno kemično prevlaklo in jih bodo shranili na suhem prostoru za morebitno potrebo v bodoče. Prostor, kjer bodo shranjeni ti topovi, je opremljen s posebno mehnično napravo, ki dovaja vedno suh zrak, da se topovi ne pokvarijo ali prične rjaveti.

MALI OGLASI

Vabimo na pečenko!

Na Zahvalni dan bomo servirali puranovo pečenko, v petek ribjo in v soboto kurjo pečenko in steak. Vse to boste lahko zaili z izborno kapljico. Godba vsak petek in soboto.

Good Time Cafe

vogal E. 95. St. in
St. Clair Ave.

Tel. MU 9739

Se priporoča
Anna Hovevar, lastnica

Soba se odda

Odda se opremljena soba in kuhinja za moškega ali ženske. Blizu Eaton Axle Co. Zglasite se na 18900 Deise Ave. (274)

Izgubljen pes

Zatekel se je 5 mesecev star pes Collie pasme, bel z velikimi rujavimi lisami po hrbtu in po glavi. Zadnjič so ga videli na Edna Ave. Oglasi se na ime Peter. Kdor ve zanj, naj pokliče EX 0726. (275)

Drva za kurjavo

V zveznjih alj na truke. Tudi les za furneze. Pokličite EX-press 4870. (272)

Luč za zdravljenje revmatizma

gre na vsak regularni saket.

\$1.65

MANDEL DRUG

15702 WATERLOO RD.

RE-NU AUTO BODY CO.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. Welding!

J. POZNIK — M. ZELEDDEC

15702 Waterloo Rd.

982 East 152nd St.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

Ivanhoe 2237

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNI-
CA NAGROBNIH SPOMENIKOV

Vas muči revmatizem?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

Mandel Drug

15702 Waterloo Rd.

slovenska lekarna

(Thur.-x)

Kadar kupujete ali prodajate!

Posestvo, n. pr. hišo, zemljišče, trgovino ali farmo, se vedno obrnite za zanesljivo in pošteno postrežbo v vaše popolno zadovoljstvo vedno do nas.

Splošna zavarovalnica proti ognju, nezgodam, za avtomobile itd.

Gradimo tudi nove domove po vašem okusu.

Se priporočamo

Edvard Kovac, Frank Prevec

in Nettie Princ

KOVAC REALTY

960 E. 185. St.

KE 5030.

(Thur. —x)

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik

1109 E. 61st St.

HEnderson 9231

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.

ENdickott 9350

6% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk. Odprto do 2:30 zjutraj

Apartment naprodaj

Naprodaj je 24 sob apartment, 18 sob s pohištvo. Mesečno donasa \$360. Cena je \$12,000; od \$5,000 do \$6,000 takoj, ostalo na prvo vknjižbo. Lepa prilika za bolj priletnega človeka, ki nima več dela v tovarni. Za nadaljna pojasnila se zglasite ali pišite na Custodian, 1557 E. 65. St. Cleveland 3, O. Telefon HE 4837. (Nov. 1, 8, 15, 22, 29)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

DELO DOBIJO

Delajte v

MODERNEM POSLOPJU
THE TELEPHONE
COMPANY

potrebuje ženske za
hišno znanjenje
poslopij v mestu

Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zglasite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

Išče se karpenterje

Stalno delo. Dobra plača. Korzar zanima, naj se zgasi na 160 E. 185. St. (x)

Ženske

Punch Press operatorice

Stalno delo

Plača od ure in od kosa

Guarantee Specialty Mfg. Co.
koncem E. 96. St.

2 bloka severno od St. Clair
(275)

Delo dobi dekle

Dekle dobi delo, da bi delala v groceriji. Mora biti prosta višje šole. Vprašajte v Mramor Grocery, 6710 St. Clair Ave. (273)

MALI OGLASI

Furnezil

Popravljamo vsake vrste

Resetting \$15, čiščenje \$5

Termostat kontrola

Lahka mesečna odplačila

Chester Heating Co.

Govorimo slovensko

1193 Addison Rd.

ENdickott 0487

(x)

Posestvo naprodaj

Kdor hoče svoj denar dobro investirati, naj kupi ta tri posestva: 6121, 6123 in 6125 St. Clair Ave. Za informacije pokliče MA 6530. (x)

Zglati naj se

Naj se zglati ali naj piše Karl Nagy, ki je živel na 394 Bessie St., Sudbury, Ont., Canada, pri Johnu Ajster, 6717 Edna Ave., Cleveland 3, Ohio. (273)

Furnez naprodaj

Proda se furnez, ki ima avtomatičen Iron Fireman stoker, ki sam nalaga premog iz zaloga. Rabljen je bil samo dve leti. Za pojasnilo pokličite EN 4212 ali MU 5340. (273)

Gostilna naprodaj

Proda se gostilna z licencami: D-1, D-2 in D-3 s posestvom vred. Dober promet. Poizveste pri lastniku Louis Roytz, 17406 Grovewood Ave.

Peč naprodaj

Proda se peč na premog za gretje, dalje bralna miza in dres-ser. Vprašajte na 6426 St. Clair Ave., suite 2. (274)

Za dobro kapljico se ogla-site pri

Anton Korošec

Winery

6629 St. Clair Ave.

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

In predno so se nadejali, so se odprle duri, na pragu se je pojavila prikazen, kakor poslana iz neba, s čarobnim smehljajem in s tako ljubkim glasom. "Daj vam Bog zdravje, srečo..."

"Daj to, daj... jasna gospa... In tebi nešteto krat toliko!" Bolniku je bilo nekoliko lažje, kakor da pada ž njega težko breme... Otiral si je raz čelo pot in že tudi hotel vstati. Samo da so se mu noge vsled oslabelosti upirale. Drugje je bila zopet na ležišču mati, okoli nje kopa otrok, in eden je tarnal bolj kakor drugi.

"Kdo nas bode živil..." "Kdo se bo menil za nas!" "Mati draga... Ne umri nam! — Ne zapuščaj nas! — Saj te ne bomo nikdar več zalili — nikdar, ljuba naša mati!"

Na drugi strani v sobi je pokojnik — mož — ta žene in oče teh otrok... Umrl je včeraj zvečer. In nikogar ni bilo, da bi ga pokopal...

"Ti nas ne smeš zapustiti! — Kako bi živeli, mati naša." Otroci so pritiskali omruzojo-

čo materino roko k ustnicam in jo najgorkeje poljubljali. "Za vas, otroci, poskrbim jaz."

Na pragu, vedočem v sobo, je stala zopet gospa s svojimi spremljevalkami.

"Dobrotni Bog!... Svojega angelja pošiljaš."

Bolnica ni mogla dalje govoriti, lhtenje je zamirilo njen glas... Mati si je položila posušeno, skoro prozorno desnico nad oči, da bi videla, če se ji morebiti one besede katere so prišle pred nekaj časom na njeno ušesa, niso samo sanjale. Nato je sklenila obe roki in si prizadevala, da bi se vsaj vzravnala... Med tem so prišli možje, položili pokojnika na nosilnico in ga odnesli na pokopališče...

"Z Bogom — na svidenje... kar najprej — moj mož... Molite, otroci, za ateja..."

V izbici je bilo nekaj časa tiho... Vsi so sklenili roke in molili: "Oče naš."

"Okrepčaj se žena... omoči si ustnice..."

Bolnica je prišla steklenico v obe roki in pila — pila olajšanje. Koliko lažje je zdaj dihal.

"Kdo ste, svitla gospa, da se ne ogibate teh naših koč, da se ne bojite kuge!... O, povejte mi!... Kmalu odidem... povejte... da bom mogla tam gor povedati vaše ime."

"To je tvoja kraljica!" je zašepetala ona izmed družic, ki je stala najbližje.

"Moja kraljica?... Dagmar!... Tako se ni ponižala še nobena dunška kraljica... nobena... In mogoče da ne boče take nikdar več pri nas!... O, dovoli, najsvetlejša gospa, da te vsaj pogledam... O, otroci ljubite te roke, te noge... Moja kraljica!... Ona prihaja med nas, med svoje ljudstvo... Ona se nas ne ogiblje."

Bolnica je vpirala svoje kalne oči na kraljico z dolgim — vprašajočim pogledom.

"Samo morske žene se varujejo, plemenita gospa... Ta je našim kraljicam že od pamti velka zavidala ljubezen naroda."

Bolnica je omahnila na posteljo, oči so se ji zaprle, prišlo je spanje, — dobro znamenje...

Kraljica je pustila tukaj steklenico močnega vina, naročila otrokom, ko se mati prebudi, da naj ji dajo krepila, in nato odšla zopet za prag naprej.

Bolnica je spala dolgo — zelo dolgo...

Otroke okoli ležišča je tudi premagoval spanec. Glavica za glavico se je sklonila nižje in nižje, tako da so se dotikale druga druge.

Bolnica se je prebudila šele drugi dan zjutraj.

Otroci so še vedno dremali ob postelji v najprijetnejših sanjah.

Mati si je oddahnila, kar najbolj globoko si je mogla. Otroci so se tudi zdravili...

"Stršane sanje!... Kako mi je dapes dobro!... To je bil sam angelj... In kje je moj mož?"

Žena se je vsa začudena ozirala po sobi... Zdelo se je, da se ne more vsega spominjati.

"Ateja so odnesli na pokopališče."

"In kdo?"

"Ti, ki so prišli z ono gospo — s kraljico!"

"S kraljico?"

"Bila je tukaj pri tebi... govorila je s teboj... dala ti je piti vino... tu je še pustila, naj ti je damo, ko se prebudiš!"

— Svarila si jo predmorsko ženo..."

Mati se je šele zdaj pričela spominjati.

"Že vem, ljubi — otroci — vem. — S čim ji poplačam..."

Luscious Ladies

"I distinctly remember coming here for something!"

Mogoče se kaj dobi za prazen želodec. — Gornja slika nam kaže žalosten prizor z nekega smetišča blizu Berlina kjer dva lačna Nemca iščeta morebitne hrane med odpadki, ki jih tja odlagajo iz ameriških vojaških kuhinj.

Carl Burke iz Bremeton, Wash., se je podal takoj prvi dan lova na srne na Bainbridge otok in sicer z lokom in puščico. Da je imel pravo lovsko srečo nam kaže gornja slika.

Če bi le vedela! — Naj bi bila njena kri najsrečnejša do najpoznejših rodov!"

Kraljica Dagmar je hitela od vasi, niti oddahnuti si ni marala, in res je bila angelj tukajšnjemu ljudstvu...

Zena v sivem oblaku s kreastim obličjem se je pri tem pojavu nehoče umikala in nenkrat pustila svoj plen, katerega je že držala v objetu...

Zdelo se je, da je prvič odkar se potika po svetu, premagana.

Kuga je ginila, kakor da so jo zanesli vetrovi na dno globokega morja... Strašna žena se je Ringstedta popolnoma izognila.

Kraljica je bila samo za spoznanje bolj blede, toda zdelo

se je, da je tem podobnejša nadzemeljski prikazni.

"In kdo si ti, mladi mož, ki si tvegal svoje življenje in navdušil druge, da so šli za teboj?"

Dagmar je z nepopisljivo prijaznim pogledom obstala na brodniku, ki ji je bil stopil za pete, kakor bi ga bil prinesel veter.

"Ti si žrtvovala večji dar — neizmerno večji — jaz sem človek, katerega življenje je silno majhne cene..."

"Zakaj skrivaš pred menoj svoje ime?"

"Ni mi na tem, da bi se ga kdo spominjal, — veruj, svitla gospa — ni mi na tem!"

Brodnik je govoril sicer v danskem jeziku, toda njegov naglas, s katerim je govoril te besede, je bil popolnoma podoben kraljičinemu.

"In če bi je želela vedeti?"

"Odpusti — vem, da odpustiš, svitla gospa, če je skrivam... kljub temu."

"Rada bi te plačala..."

kor vidim, si pripraviš svoj kraljevski soprog..."

Mož, ki bi bili enaki tebi, izvem za koga bi prosiš. Vem, da tvoje postojanosti ni mogoče popraviti... toda svojo in soprogovo ležnost bi ti vendar rada pokazala!"

"Najljubše plačilo mi je tvoj pogled..."

Brodnik je še vedno govoril, toda glas se mu je sel in čudno je lomil besede, tore je govoril, kakor bi bil mladi mož je nato hitro odšel.

"Bodi srečna, svitla gospa! Mladi mož je nato hitro odšel."

VESELA OLAJŠAVA KRUTIH HRBTOBOLIJ

Tukaj je čist, enakosten, olajšava navadnih bolečin, son's Back Plaster, masti, lečine, ortipe, nategne, Vključno prijetna, lahka, zahtevajoča, Johnson kakovost.

Piva je kolikor hočete

Mi ga imamo vedno dovolj v zalogi za gostilne, tudi za privatne potrebe kot za ženitovanja, partije, trpinje, za javne dvorane in zasebne hiše.

V zalogi imamo pivo sledečih finih vrst: **GROSSVATER** Najboljši ALE iz Akrona, ki je kuhano iz posebne studenčnice in ne iz navadne vode.

Za fino pivo pokličite Henderson 4629

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

JOHN POTOKAR IN SINOVA, lastniki

6511-19 St. Clair Ave.

SERVICE ALL TYPE OF WIRING

Zmislite se na nas za vaš **RADIO -- PRALNIK** in **CISTILEC ZA POPRAVO**

MODERNA OPREMA
14 LET IZKUŠNJE
Vse delo garantirano

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave.

9:30 dop. — 9:00 zvečer

Jos. Zelo in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.

6502 ST. CLAIR TVENUE Tel.: ENdicut

452 E. 152nd STREET. Tel.: KEnmore

SKEBE & ULLE

PLUMBING and HEATING CO.

15601 Waterloo Rd. KEnmore

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena

in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA. SINA IN BRATA

Frank S. Brancel

ki se je ločil od svojih dragih in mirno zaspal dne 21. novembra 1942.

Tri leta so že minila, kar si ti zapustil nas. Oh, kako prazno je življenje, kar Tebe več med nami ni.

Zalujoči ostali:

ANNA BRANCEL, soproga in HČERKE, STARŠI, BRATA in SESTRE.

Cleveland, O. 21. nov. 1945.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

Four-Pointed Points

Sharkey, the talking seal, is making an announcement, and he hopes housewives will get four points waiting for them at the butcher's for every pound of used fat they save and turn in. It's **FOUR RED POINTS** now instead of two for a pound of kitchen grease. Save every drop and earn needed extra points.